

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 27P/104/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7214209784
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. G.Tomčovčíková Šandalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2014:7214209784.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II samosudkyňou JUDr. Gabrielou Tomčovčíkovou Šandalovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého O. Q., C.. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, toho času umiestneného v Reedukačnom centre A. T., dieťa rodičov W. Q.L., C.. X.X.XXXX, a D. Q., C.. XX.X.XXXX, oboch trvale bývajúcich v I. C. P. N. Č.. XX, za účasti Okresnej prokuratúry Košice II, v konaní o zrušenie ochrannej výchovy takto

rozhodol:

Návrh zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka maloletého doručila tunajšiemu súdu dňa 4.4.2014 návrh, ktorým žiadala súd o zrušenie ochrannej výchovy a o zverenie maloletého do výchovy matky, ktorý návrh odôvodňovala tým, že rozsudkom súdu pod č.k. 45P 129/20012 bol maloletý umiestnený v Reedukačnom centre S. odkiaľ bol premiestnený do Reedukačného centra A. T., ako dôvod návrhu uviedla skutočnosť, že dieťa si vylepšilo chovanie, odlúčenie od rodiny nie je dlhšie žiaduce nakoľko „jeho správanie je v norme“.

Kolíznym opatrovníkom po prešetrení pomerov vo svojej písomnej správe doručenej súdu dňa 26.5.2014 navrhoval návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím matky, otca, kolízneho opatrovníka, zástupkyne Okresnej prokuratúry Košice II, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Ochranná výchova starostlivosť maloletého bola nariadená rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 45P 129/2012 zo dňa 2.7.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7CoP 282/2013 zo dňa 30.9.2013, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 24.11.2013, za účelom ktorej bol umiestnený v Reedukačnom centre S. a rodičia boli zaviazaní prispievať na jeho výživu každý vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa.

Z odôvodnení uvedených rozsudkov vyplýva, že ochranná výchova u maloletého bola nariadená z dôvodu, že ako 12 ročný spáchal čin ináč trestný, trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené pre nedostatok veku, z dôvodu čoho nebol trestne zodpovedným, prostredie v ktorom žil neposkytovalo záruku jeho riadnej výchovy, matka jeho výchovu nezvládala, preto súd uložil maloletému ochrannú výchovu na zabezpečenie jeho riadneho psychického, fyzického a sociálneho vývoja a dospel k záveru,

že ochrannú výchovu je potrebné nariadiť napriek nesúhlasu matky, ktorá dôvodila, že syn zlepšil svoje správanie, ona je schopná zabezpečiť jeho výchovu riadne, pričom súd poukázal na skutočnosť, že aj keď u maloletého O. došlo do určitej miery k zlepšeniu jeho správania, naďalej bolo potrebné ešte dôslednejšie pôsobiť na jeho ďalší vývoj, aby sa situácia neopakovala a aby sa opakovane nedopustil konania pre ktoré bola ochranná výchova navrhnutá, súd poukázal i na zistenia, že rodičia zanedbávali svoje rodičovské povinnosti aj vo vzťahu k ďalším svojim deťom, teda nezvládali dostatočným spôsobom starostlivosť o svoje deti a neboli spôsobilí priaznivo ovplyvniť ďalší vývoj maloletého O. tak, aby sa ďalej trestnej činnosti nedopustil, čo vyplynulo aj zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4T 79/2012, matka a otec dieťaťa boli nezamestnaní, poberali dávku v hmotnej núdzi, príspevky k dávke, mali ďalšie vyživovacie povinnosti, preto im súd stanovil minimálne zákonom určené výživné.

Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 23P 83/2014 zo dňa 11.6.2014, ktorý zatiaľ nenadobudol právoplatnosť bolo rozhodnuté o premiestnení maloletého za účelom nariadenej ochrannnej výchovy do Reedukačného centra A. T..

Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vyplýva, že matka maloletého bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 30.5.2004 do 14.5.2013, kedy bola vyradená pre nespoluprácu a otec maloletého bol v tejto evidencii vedený od 16.4.2008 do 23.9.2008, kedy bol taktiež vyradený pre nespoluprácu, rodina je riešená spolu poskytovaním dávky v hmotnej núdzi vo výške 216,80 € a k rukám matky sú vyplácané rodinné prídavky vo výške 70,56 €.

Zo správy Reedukačného centra A. T. zo dňa 28.4.2014 vyplýva, že maloletý O. bol do ich zariadenia umiestnený 20.3.2014 z RC S., má nariadenú ochrannú výchovu kvôli páchaniu trestnej činnosti, problémové správanie a užívanie omamných látok, po príchode do zariadenia bol zaradený do triedy praktického vyučovania, vzhľadom k fyzickým danostiam sa vzdelával v 1. ročníku OU, odbor stavebná výroba podľa individuálneho plánu, od septembra 2014 mal byť zaradený do 1. ročníka OU, odbor stavebná výroba; do výchovných činností sa zapája, rád športuje, hrá sa na počítači, authority rešpektuje, povinnosti si plní, dodržiava vnútorný poriadok zariadenia; do kolektívu sa zaradil, adaptačná fáza preňho bola náročná, bol smutný, často plakal, chýbala mu rodina, čo vyvrcholilo útekom 28.3.2014, avšak o niekoľko hodín bol zadržaný a privezený späť do RC, čím sa dopustil prečinu marenia súdneho rozhodnutia, ide o osobu jednoducho štruktúrovanú, s intelektom v pásme ľahkej duševnej zaostalosti, emočne a sociálne nezrelú, extrovertne ladenú, emocionálne labilnú, sugestibilnú, rodina sa oňho zaujíma telefonicky i písomne, reedukačný proces pokračuje v uzavretom režime s dohľadom na kontrolu, maloletý spolupracuje, má možnosť získať vzdelanie, čo v domácom prostredí je diskutabilné, vzhľadom na ľahkú ovplyvniteľnosť by bolo otáznne či by rodičia dokázali zabezpečiť jeho riadnu výchovu a to, aby v domácom prostredí opäť nepáchal trestnú činnosť, keďže obaja boli už tiež trestne stíhaní, reedukačné centrum preto nesúhlasila so zrušením ochrannnej výchovy.

Kolíznym opatrovníkom vo svojej písomnej správe doručenej súdu dňa 26.5.2014 konštatoval, že ochranná výchova maloletému bola nariadená z dôvodu páchania trestnej činnosti, problémové a agresívne správanie a užívanie omamných látok, v školskom roku 2013/2014 bol žiakom 5. ročníka ŠZŠ kde absolvoval 8. rok povinnej školskej dochádzky a od 1.2.2014 bol pre dobré vyučovacie výsledky preradený do 6. ročníka ŠZŠ, škola sa nachádza v priamom zariadení reedukačného centra, dochádzka do školy bola preto pravidelná, na základe dohody uzavretej v súlade so zákonom č. 245/2008 dňa 20.3.2014 bol premiestnený do Reedukačného centra A. T. kde v školskom roku 2013/2014 bol zaradený do triedy praktického vyučovania, kde sa vzdelával v 1. ročníku OU, odbor stavebná výroba podľa individuálneho plánu, vzhľadom na uvedené kolízny opatrovník zrušenie ochrannnej výchovy hodnotil ako nie v záujme maloletého, preto doporučoval, aby súd návrh na zrušenie ochrannnej výchovy nad maloletým O. zamietol.

Rodičia vo svojich výpovediach na pojednávaní trvali na podanom návrhu, žiadali o zrušenie ochrannnej výchovy maloletého, otec to zdôvodňoval tým, že chce, aby maloletý bol doma, kde tiež môže chodiť do školy, komunikácia s otcom bola problematická, otec odpovedal nesústredene, nie ani na otázky súdu, z jeho slovných spojení súd len dedukoval, že mal za to, že ochranná výchova maloletého už nie je potrebná, bol presvedčený, že maloletý skutok v minulosti nespáchal.

Matka podaný návrh zdôvodňovala tým, že sa chcú o maloletého starať, chcú, aby bol doma, tvrdila, že odkedy maloletý je v centre, veľmi sa polepšil vo všetkom, je iný, vie sa správať, nerobí problémy a to aj v čase, keď je na prázdninových pobytoch doma, tvrdila, že v minulosti mali so synom len také problémy, že papuľoval, iné problémy s ním nemali, do školy, tvrdila, že chodieval, ďalej rodičia uviedli, že bývajú v 4-izbovom byte, kde býva okrem nich dvoch aj ich 5 detí, toho času je doma aj O., ktorý je na prázdninách, úhrada za byt je 65 € mesačne.

Otec maloletého doplnil, že spätne po dobu 5 mesiacov poberá invalidný dôchodok vo výške 230 €, pričom ako zdravotné problémy uviedol operáciu bedrového kĺbu pred 15 rokmi a prekonaný infarkt spätne pred 2 alebo 3 rokmi.

Ani jeden nevedel uviesť dôvod ich vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Košice II vzhľadom na vykonané dokazovanie nedoporučovala návrhu vyhovieť.

Podľa § 105 Trestného zákona, ak spáchala osoba, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako štrnásť rokov, niektorý čin, za ktorý tento zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie, súd jej uloží v občianskoprávnom konaní ochrannú výchovu aj na návrh prokurátora; súd tak môže urobiť aj vtedy, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako štrnásť rokov, ktorá spáchala čin, ktorý by inak bol trestným činom alebo osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201.

Podľa § 2 ods. 3 Trestného zákona, ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

Podľa ust. § 81 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stara. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 55 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

(2) Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

(3) Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Vzhľadom na vyššie uvedený zistený skutkový stav, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, súd dospel k jednoznačnému záveru, že rodičmi podaný návrh je bezdôvodný, skutočnosti a dôvody, ktoré viedli k uloženiu ochranej výchovy maloletému O. Q. pretrvávajú aj naďalej, ako to vyplýva aj zo šetrení kolízneho opatrovníka, aj zo správy reedukačného centra v ktorom maloletý je umiestnený za účelom uloženej ochranej výchovy, jeho prevýchovný proces zatiaľ nebol ukončený a jeho ponechanie v tejto ochranej výchove je naďalej dôvodné v záujme samotného maloletého.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že po:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.1,2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove mal. detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 O.s.p.).